

ΑΠΟΦΑΣΗ - ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Συνέλευση της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης συνεδρίασε εκτάκτως σήμερα, 12.02.2024, με την παρουσία του συνόλου σχεδόν των μελών ΔΕΠ της Σχολής, προκειμένου να τοποθετηθεί επίσημα επί του δοθέντος στη δημοσιότητα σχεδίου νόμου του Υπουργείου Παιδείας με τίτλο «Ενίσχυση του Δημόσιου Πανεπιστημίου – Πλαίσιο λειτουργίας μη κερδοσκοπικών παραρτημάτων ξένων Πανεπιστημίων».

Το νομοσχέδιο απαρτίζεται από πέντε Μέρη, φαινομενικώς μεν αυτοτελή, αλλά ουσιαστικώς πλήρως συνδεδεμένα μεταξύ τους. Εξ αυτών, το κρίσιμο κανονιστικό Μέρος είναι το Τέταρτο (Δ), με το οποίο επιτρέπεται η εγκατάσταση στην Ελλάδα παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων. Τα άλλα δύο κρίσιμα Μέρη, δηλαδή το Πρώτο (Α) «Οργανωσιακές αλλαγές στη δομή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.)» και το Τρίτο (Γ) «Ενίσχυση Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.)», επιβλήθηκαν προφανώς από την ανάγκη επικοινωνιακής διαχείρισης του Τρίτου Μέρους, αν και όχι επιτυχημένα.

Ως προς μεν τη συμβατότητα της προωθούμενης με το Τρίτο Μέρος του νομοσχεδίου εγκατάστασης στην Ελλάδα παραρτημάτων ΑΕΙ της αλλοδαπής, δημόσιων ή ιδιωτικών, με το Σύνταγμα ή/και με τις ευρωπαϊκές Συνθήκες, καταγράφονται ήδη σημαντικές διαφωνίες στην ακαδημαϊκή κοινότητα με αξιόλογα εκατέρωθεν επιχειρήματα. Πρόκειται αναμφίβολα για ένα μείζονος σημασίας πολιτικό και νομικό ζήτημα, που θέτει προ των ευθυνών τους όλα τα πολιτειακά όργανα και πρωτίστως την κοινότητα των νομικών ως σύνολο. Η Νομική μας Σχολή δεν κλήθηκε, πάντως, πριν από τη δημοσιοποίηση του νομοσχεδίου, να τοποθετηθεί επιστημονικά επ' αυτού, όπως δεν κλήθηκαν και οι λοιπές δύο Νομικές Σχολές της χώρας. Ενόψει τούτου και υπό το πρίσμα του αυστηρού γράμματος των διατάξεων του άρθρου 16 §5 και 8 του Συντάγματος, που αναθέτουν την ανώτατη εκπαίδευση αποκλειστικά σε ν.π.δ.δ. και απαγορεύουν την σύσταση ανωτάτων σχολών από ιδιώτες, η Νομική Σχολή εκφράζει τις επιφυλάξεις της για τη νομιμότητα της συγκεκριμένης ρύθμισης, η τελική κρίση επί της οποίας εναπόκειται ασφαλώς στα αρμόδια εθνικά ανώτατα δικαστήρια και, ενδεχομένως, στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για το ουσιαστικό, όμως, ζήτημα που αφορά στην οργάνωση και στο μέλλον της ανώτατης εκπαίδευσης στη χώρα, αρμόδια και ταυτόχρονα υπεύθυνη να αναδείξει και να πληροφορήσει την κοινή γνώμη για τις επιπτώσεις που αναμένεται συνολικά να έχει το υπό κρίση νομοσχέδιο, είναι η ακαδημαϊκή κοινότητα. Το νομοσχέδιο αυτό: (α) θεσμοθετεί την εγκατάσταση στη χώρα αλλοδαπών μη κρατικών πανεπιστημίων **ιδιαίτερος χαμηλών ακαδημαϊκών προσδοκιών**, ενώ παράλληλα (β) **δημιουργεί συνθήκες περαιτέρω υποβάθμισης των δημόσιων περιφερειακών πανεπιστημίων -ιδίως δε του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου** και τούτο επειδή τα υποβιβάζει εκ των πραγμάτων στο επίπεδο των αλλοδαπών εκείνων -ιδιωτικών κυρίως- πανεπιστημίων, στα οποία σπουδάζουν μέχρι σήμερα όσοι φοιτητές αφενός μεν δεν επιτυγχάνουν στις πανελλήνιες εξετάσεις, αφετέρου δε δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να σπουδάσουν στα

θεωρούμενα ως «καλά» Πανεπιστήμια της Ευρώπης και της Αμερικής. Τα παραρτήματα των αλλοδαπών ΑΕΙ που θα εγκατασταθούν κυρίως στην Αθήνα, αναμένεται να «υφαρπάξουν», με τη βούλα του Έλληνα νομοθέτη, φοιτητές -ενδεχομένως όμως και μέλη ΔΕΠ- δημόσιων περιφερειακών πανεπιστημίων, ιδίως από τις Σχολές πρώτης προτίμησης (Ιατρικές, Νομικές κλπ.), αφού το μόνο μειονέκτημα των Σχολών αυτών στα μάτια των φοιτητών και των οικογενειών τους δεν είναι η ποιότητα των παρεχόμενων εκ μέρους τους σπουδών, αλλά η απόστασή τους από το κέντρο και το αυξημένο κόστος διαβίωσης στην περιφέρεια.

Επιπλέον, μολονότι διακηρυγμένος επίσημος στόχος του νομοσχεδίου είναι η προσέλκυση σοβαρών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, ο νομοθέτης σπεύδει να νομοθετήσει ως μόνο ακαδημαϊκό προσόν των μελών ΔΕΠ των νέων Παραρτημάτων - «Ν.Π.Π.Ε.» την κατοχή διδακτορικού τίτλου και μάλιστα όχι από το σύνολο, αλλά από το 80% αυτών. Αρκεί να αντιπαραβάλει κανείς τα απαιτούμενα για την εκλογή ή εξέλιξη ενός μέλους ΔΕΠ στις τρεις δημόσιες Νομικές Σχολές της χώρας ακαδημαϊκά προσόντα, με την ανωτέρω πρόβλεψη, για να αντιληφθεί ποιας ποιότητας «μη κρατική» ανώτατη εκπαίδευση σκιαγραφεί το νομοσχέδιο.

Πέραν τούτων, μέσω της εγκατάστασης στη χώρα παραρτημάτων αλλοδαπών ΑΕΙ επέρχεται «ακαδημαϊκή αναβάθμιση», σε επίπεδο πτυχίου ΑΕΙ, των επαγγελματικών τίτλων σπουδών που παρέχονται δια μέσου της συνεργασίας αλλοδαπών ΑΕΙ με εγχώρια ιδιωτικά κολλέγια βάσει συμφωνιών δικαιοχρήσης και πιστοποίησης. Πλην όμως, με τον τρόπο αυτό δημιουργείται μία παράλληλη με τα δημόσια ΑΕΙ αγορά ιδιωτικών υπηρεσιών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία δεν υπακούει σε κριτήρια κεντρικού εκπαιδευτικού, επαγγελματικού και αναπτυξιακού σχεδιασμού, ούτε πληροί τα ίδια κριτήρια με τα δημόσια ΑΕΙ από την άποψη της ακαδημαϊκής ποιότητας των οικείων σπουδών. Η κατ' αρχήν θεμιτή δε επιδίωξη «ανάσχεσης της τάσης εκπατισμού των νέων της χώρας για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές σε πανεπιστήμια του εξωτερικού» επιχειρείται χωρίς την προηγούμενη αναγκαία αναβάθμιση και ενίσχυση των υποδομών και του εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού του ελληνικού δημόσιου Πανεπιστημίου και ιδίως του περιφερειακού.

Με δεδομένους τους προφανείς αυτούς κινδύνους από την προωθούμενη εγκατάσταση αλλοδαπών ΑΕΙ στη χώρα και τη λειτουργία αυτών νομοτελειακά σε βάρος των περιφερειακών δημόσιων Πανεπιστημίων, το νομοσχέδιο προτάσσει για επικοινωνιακούς σκοπούς διατάξεις για την αποκαλούμενη «ενίσχυση» ιδίως του ΔΠΘ, αλλά και γενικότερα των δημοσίων ΑΕΙ. Και **όσον μεν αφορά στην υποτιθέμενη «ενίσχυση» του ίδιου του ΔΠΘ, πρόκειται για απλό ευφημισμό**, καθόσον οι διατάξεις εξαντλούνται στην ενσωμάτωση σε αυτό τμημάτων πρώην τεχνολογικών ιδρυμάτων (ΤΕΙ) της χώρας, που αρχικά αναβαθμίστηκαν σε ΑΕΙ και στη συνέχεια μάλλον η διαχείρισή τους αποτέλεσε «βάρος» για άλλους φορείς. Αντιθέτως, δεν λαμβάνεται καμία μέριμνα για την ενίσχυση των υφιστάμενων Σχολών του Δ.Π.Θ. με επαρκές διοικητικό προσωπικό, για την πλήρωση του πλήθους κενών θέσεων μελών Δ.Ε.Π. της τελευταίας δεκαετίας, για την ενίσχυση των βιβλιοθηκών και των ψηφιακών και άλλων ερευνητικών εργαλείων τους, καθώς και για την αναβάθμιση των φοιτητικών εστιών και τη στήριξη των φοιτητών της ακριτικής αυτής περιοχής. Όσον αφορά δε στην επικαλούμενη ενίσχυση των δημόσιων ΑΕΙ γενικότερα, απλή ανάγνωση των διατάξεων του νομοσχεδίου καταδεικνύει ότι ο νομοθέτης εξαντλεί τη φροντίδα του και πάλι σε συνήθεις αλλαγές των διαδικασιών ανάδειξης των πανεπιστημιακών οργάνων και γενικότερα στη διοικητική γραφειοκρατία των Πανεπιστημίων και ελάχιστα ενδιαφέρεται για την ουσία της ερευνητικής, διδακτικής και εν γένει ακαδημαϊκής αποστολής και για την ενίσχυσή τους.

Εν κατακλείδι, τα μέλη ΔΕΠ της Νομικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης αισθάνονται την υποχρέωση να ευαισθητοποιήσουν την ακαδημαϊκή κοινότητα και την ελληνική κοινωνία συνολικά, προκειμένου να αποτραπούν οι αναπόφευκτα δυσμενείς επιπτώσεις που θα έχει στην υπόσταση της Σχολής μας το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, του

οποίου η προώθηση συμπίπτει με τον εορτασμό των 50 χρόνων από την ίδρυσή της, διακυβεύοντας τον διακηρυγμένο εθνικό ρόλο που αυτή υπηρετεί παράλληλα με την εκπαιδευτική αποστολή της.

Ο Κοσμήτωρ της Νομικής Σχολής

Καθηγητής Μιχάλης Δ. Χρυσομάλλης